

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**по організації самостійної роботи студентів
при вивченні навчальної дисципліни
"Організація та управління в природоохоронній діяльності"**

для студентів IV курсу денної форми навчання
Напрямок підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього
середовища та збалансоване природокористування»

Одеса-2015

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

по організації самостійної роботи студентів
при вивченні навчальної дисципліни
"Організація та управління в природоохоронній діяльності"

для студентів IV курсу денної форми навчання
Напрямок підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього
середовища та збалансоване природокористування»

«Затверджено»
на засіданні методичної комісії
еколого-економічного факультету
Протокол № ___ від _____.2015 р.
Голова _____ О.Г. Владимірова

«Узгоджено»
Декан _____ природоохоронного
факультету ОДЕКУ
_____ А.В. Чугай

Одеса-2015

Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з дисципліни "Організація та управління в природоохоронній діяльності" напрям підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» / Павленко М.Ю., к.х.н., Сапко О.Ю., к.геогр.н., доц. – Одеса, ОДЕКУ, 2015 р., 18 с., укр. мова.

ЗМІСТ

1 ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА.....	5
1.1 Організація поточного та підсумкового контролю знань.....	6
1.2 Перелік тем теоретичного курсу	8
1.3 Список рекомендованої літератури	9
2 ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПО ВИВЧЕННЮ ТЕОРЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ	11
3 ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	16

1 ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Навчальна дисципліна “Організація та управління в природоохоронній діяльності” входить до циклу професійної та практичної підготовки бакалаврів за напрямком підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

Метою викладання дисципліни є знайомство студентів з теоретичними основами та функціями управління в екологічній діяльності, класифікацією систем та механізмів екологічного управління, органами, що здійснюють екологічне управління в Україні, їх структурою, функціональними обов’язками та правами та з міжнародними організаціями щодо співробітництва в галузі екологічного управління.

При вивчанні курсу “Організація та управління в природоохоронній діяльності” студенту належить опанувати відповідну сукупність базових знань:

- законодавчі акти України в яких регламентуються засади екологічного управління;
- теорію управління природоохоронною діяльністю;
- системи екологічного управління;
- механізми екологічного управління;
- функції екологічного управління;
- компетенції органів влади у сфері екологічного управління.

Після вивчання дисципліни студент має вміти:

- аналізувати причини погіршення стану природних ресурсів;
- застосовувати на практиці екологічні закони та міжнародні угоди при прийнятті управлінських рішень;
- формувати перелік ефективних заходів, спрямованих на поліпшення екологічного стану довкілля.

Компетенції, які має набути майбутній фахівець-еколог після вивчення дисципліни: знання теоретичних основ екологічного управління, функцій, завдань органів екологічного управління.

Метою методичних вказівок є допомога студентам при засвоєнні теоретичної частини дисципліни під час самостійної роботи. Для цього наведено перелік тем теоретичного курсу та основні питання, які розглядаються за кожною темою. Для самоконтролю рівня підготовки до лекційних занять надані контрольні запитання. Для підготовки до семінарських занять наведено теми занять та перелік питань, які будуть розглядатися на семінарських заняттях. Також наведено список рекомендованої літератури.

1.1 Організація поточного та підсумкового контролю знань

Організація контролю знань студентів побудована за накопичувально-модульним принципом згідно вимог діючого в університеті Положення «Про проведення підсумкового контролю знань студентів».

Головною формою вивчання дисципліни «Організація та управління в природоохоронній діяльності» є самостійна робота по вивчання усіх складових програми дисципліни: підготовка до лекційних занять, самостійного вивчення окремих тем навчального курсу, підготовка до семінарських занять, підготовка до контролюючих заходів (модульних робіт) та виконання індивідуального завдання у вигляді підготовки до семінарського заняття. При вивчанні курсу “Організація та управління в природоохоронній діяльності” студенту належить опанувати відповідну сукупність базових знань:

- законодавчі акти України в яких регламентуються засади екологічного управління;
- теорію управління природоохоронною діяльністю;
- системи екологічного управління;
- механізми екологічного управління;
- функції екологічного управління;
- головні напрями екологічної політики.

З *теоретичного* курсу навчальної дисципліни студент повинен бути готовим відповідати на усні запитання лектора під час лекційних занять; надати письмові відповіді на 10 тестових запитань варіанту модульного контрольного завдання.

Завдання модульної контрольної роботи складені у тестовому вигляді закритого типу.

Формами контролю засвоєння теоретичних знань є усне опитування під час лекційних занять (поточний контроль), модульні контрольні роботи за двома змістовими модулями (внутрішньо семестровий контроль) та написання залікової контрольної роботи (підсумкова атестація за варіантами).

Варіанти модульних контрольних робіт містять десять запитань у тестовому вигляді. Кожна вірна відповідь оцінюється у 3 бала. Максимальна кількість балів за виконаний варіант модульної контрольної роботи становить 30 балів. За виконання двох модульних контрольних робіт з програми лекційного модулю становить 60 балів.

Формою контролю практичного модулю ЗМ-П1 є опитування під час обговорення тем семінарських занять – максимальна кількість балів – 60.

Індивідуальні завдання у вигляді підготовки до семінарського заняття за питаннями, які видає викладач на попередньому семінарському

занятті оцінюється у 10 балів. При цьому оцінюється повнота розкриття теми. Максимальна кількість балів за виконання індивідуального завдання становить 10 балів.

Формою підсумкового контролю є семестровий залік. Допуск до заліку здійснюється лектором згідно з результатами поточного контролю за навчальний семестр.

Студент вважається допущеним до семестрового заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни і набрав за модульною системою суму балів не менше 50 % від максимально можливої за теоретичну та практичну частину дисципліни.

Залікова контрольна робота формується у вигляді тестових завдань закритого типу, тобто формуються по всьому переліку питань з навчальної дисципліни та містить 20 запитань. Студент повинен вибрати правильну відповідь з декількох запропонованих у запитанні.

Загальний бал залікової контрольної роботи еквівалентний відсотку правильних відповідей із загального обсягу питань залікової контрольної роботи. Максимальна кількість балів за залікову контрольну роботу складає 20 балів.

Інтегральна оцінка поточної роботи студента розраховується за таким алгоритмом:

$$B=0,75 \times O3 + 0,25 \times O3KP,$$

де B – інтегральна оцінка поточної роботи студента в 100-бальній шкалі по дисципліні; O3 – оцінка роботи студента за змістовними модулями; O3KP – оцінка залікової контрольної роботи.

Студенти, які на останній день семестру не мали позитивної оцінки з дисципліни мають право отримати її на комісії.

Атестація студентів комісією проводиться після закінчення заліково-екзаменаційної сесії до початку наступного семестру. Її строки визначаються наказом по університету.

До підсумкової атестації комісією допускаються студенти, які:

- виконували усі види поточних контролюючих заходів, але набрали за модульною системою суму балів менш ніж 60% від максимально можливої;
- до строку атестації комісією ліквідувати заборгованість з практичної частини дисципліни та отримали допуск до заліку.

Студенти, які не склали залік комісії або були недопущені до складання заліку у комісії (не ліквідували до строку атестації комісією заборгованість по практичній частині), при бажанні продовжити навчання повинні вивчити цю навчальну дисципліну *повторно*.

1.2 Перелік тем теоретичного курсу

Розділ 1. Основи екологічного управління

Вступ

Предмет, структура та функції дисципліни «Організація та управління в природоохоронній діяльності».

Тема 1. *Теоретичні основи управління. Функції управління в екологічній діяльності.*

Сутність управління природоохоронною діяльністю. Функції попереднього, оперативного та завершального управління в природоохоронній діяльності. Головні цілі та принципи екологічного управління.

Тема 2. *Базові основи екологічного управління.*

Екологічні закони і закономірності. Регулятивні закони. Екологічна політика. Показники стану довкілля. Нормування антропогенного навантаження. Контроль за дотримання стандартів, нормативів, лімітів. Методологія системного підходу. Кадастри. Механізми (методи) управління. Громадське управління.

Тема 3. *Класифікація систем та механізмів екологічного управління.*

Поняття національної системи екологічного управління. Механізми біотичного регулювання навколишнього середовища. Механізм еколого-господарського балансу територій. Кадастровий механізм. Моніторинговий механізм. Законодавчий та нормативно-правовий механізми. Адміністративний механізм управління. Інформаційно-контрольний механізм. Науково-просвітний механізм управління. Громадський механізм управління. Економічний механізм управління.

Розділ 2. Органи управління, їх функціональні обов'язки і права

Тема 4. *Функції та ієрархія екологічного управління.*

Головні напрямки державного екологічного управління. Загальні та спеціальні функції державного екологічного управління. Суб'єкти державного екологічного управління.

Тема 5. *Органи загального та спеціального державного управління.*

Суб'єкти та функції органів загального державного управління. Суб'єкти та функції органів спеціального державного управління.

Тема 6. *Державна система органів управління природоохоронною діяльністю.*

Суб'єкти державної системи управління природоохоронною діяльністю. Функції органів державної системи управління природоохоронною діяльністю.

Тема 7. *Функції, компетенції та структура Мінприроди України, Державних департаментів екології та природних ресурсів обласних*

адміністрацій. Управління природоохоронною діяльністю органами місцевого самоврядування.

Структура центрального апарату Мінприроди України. Основні функції та Компетенції Мінприроди України. Основні права Мінприроди України. Структура Департаментів екології та природних ресурсів обласних Державних адміністрацій. Їх основні задачі та функції.

Тема 8. Державне регулювання екологічної безпеки в Україні. Регіональна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів.

Поняття екологічної безпеки. Об'єкти та суб'єкти управління екологічною безпекою. Основні завдання та функції суб'єктів державного управління екологічною безпекою. Зміст регіональних програм охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів.

Тема 9. Міжнародні організаційні і правові механізми екологічного управління.

Міжнародно-правові аспекти екологічного управління. Міжнародні організації, які працюють в галузі охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки.

1.3 Список рекомендованої літератури

Основна література:

1. Екологічне управління: підручник / В.Я. Шевчук В.Я., Ю.М. Саталкін, Г.О. Білявський. – К.: Либідь, 2004. – 432 с.
2. Управління природоохоронною діяльністю: навчальний посібник / Шмандій В.М., Солошич І.О. К.: 2004. – 296 с. – www.library-odeku.16mb.com.
3. Максименко Н.В. Організація управління в екологічній діяльності [підручник для студентів екологічних спеціальностей вищих навчальних закладів] / Н.В. Максименко, В.В. Задніпровський, Р.О. Квартенко, вид. 3-тє, перероб. і доп. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011. – 282 с. - dspace.univer.kharkov.ua/.../Maksimenko-org-.

Додаткова література:

4. Іванюк Д.П., Шульга І.В. Управління природоохоронною діяльністю: Навч. посібник. – К.: Алетра, 2007. – 368 с. - library.dstu.education/indexing.php?r2=107608.
5. Сташук В.А. Еколого-економічні основи басейнового управління водними ресурсами. – Дніпропетровськ: ВАТ «Видавництво «Зоря»», 2006. – 480 с.

6. Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України. Затверджено Указом Президента України від 13.04.2011 р. №452/2011. – www.menr.gov.ua/
7. Положення про Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації. Затверджено розпорядженням голови Одеської обласної державної адміністрації від 7.05.2013 р. №411/А-2013. – ecology.odessa.gov.ua/polozhennya-pro-depart.
8. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 р. № 1264-ХІІ. – www.rada.gov.ua.
9. Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 р.» від 21.12.2010 р. № 2818-VI. – www.rada.gov.ua
10. Закон України «Про охорону атмосферного повітря» від 16.10.1992 р. № 2707-ХІІ. – www.rada.gov.ua.
11. Водний кодекс України від 06.06.1995 р. № 213/95-ВР. – www.rada.gov.ua.
12. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-ІІІ. – www.rada.gov.ua.
13. Закон України «Про відходи» від 5.03.1998 р. № 187/98-ВР. – www.rada.gov.ua.
14. Закон України «Про природно-заповідний фонд України» від 16.06.1992 р. № 2456-ХІІ. – www.rada.gov.ua.
15. Кодекс України про надра від 27.07.1994 р. № 132/94-ВР. – www.rada.gov.ua.
16. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. – www.rada.gov.ua.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПО ВИВЧЕННЮ ТЕОРЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

Тема 1. *Теоретичні основи управління. Функції управління в екологічній діяльності.*

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: сутність управління природоохоронною діяльністю; предмет, об'єкт екологічного управління; функції попереднього, оперативного та завершального управління в природоохоронній діяльності; головні цілі та принципи екологічного управління.

Література [1 (ст. 74 – 79); 2 (ст. 21 – 29); 3 (ст. 15 – 28); 5 (ст. 5 – 28)]

Питання для самоконтролю

1. В чому полягає сутність управління природоохоронною діяльністю?
2. Об'єкти та суб'єкти природоохоронного управління.
3. Мета природоохоронного управління.
4. Які функції відносяться до попереднього управління.
5. Які функції відносяться до оперативного управління.
6. Які функції відносяться до завершального управління.
7. Перелічіть основні принципи природоохоронного управління.

Тема 2. *Базові основи екологічного управління.*

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: Зміст основних екологічних законів і закономірностей; основні регулятивні закони; основні пріоритети державної екологічної політики; показники стану довкілля; контроль за дотримання стандартів, нормативів, лімітів як складова екологічного управління; сутність методології системного підходу; державна система ведення кадастрів; екологічні та функціональні механізми (методи) управління; система громадського екологічного управління.

Література [1 (ст. 30 – 31); 5 (ст. 15 – 20)]

Питання для самоконтролю

1. Назвіть основні екосистемні закони та закони екологічної рівноваги.
2. Перелічіть закони, які відносяться до регулятивного законодавства України.
3. Які цілі, пріоритети та основні напрями екологічної політики?
4. Ціль ведення кадастрів природних ресурсів?
5. Які механізми відносяться до групи екологічних механізмів управління?
6. Які механізми відносяться до групи функціональних механізмів управління?

Тема 3. Класифікація систем та механізмів екологічного управління.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: поняття національної системи екологічного управління; сутність механізму біотичного регулювання навколишнього середовища; сутність механізму еколого-господарського балансу територій; використання кадастрового механізму; сутність моніторингового механізму; використання законодавчого та нормативно-правового механізмів; поняття адміністративного механізму управління; використання інформаційно-контрольного механізму; зміст науково-просвітнього механізму управління; громадський механізм управління; економічний механізм управління.

Література [1 (ст. 31 – 51); 3 (ст. 39 – 43); 5 (ст. 21 – 28)]

Питання для самоконтролю

1. Назвіть механізми екологічного управління.
2. Розкрийте сутність біотичного механізму екологічного управління.
3. Розкрийте сутність механізму еколого-господарського балансу територій.
4. Розкрийте сутність кадастрового механізму.
5. Розкрийте сутність законодавчого і нормативно-правового механізму.
6. Розкрийте сутність економічного механізму.
7. Розкрийте сутність адміністративного механізму.
8. Розкрийте сутність інформаційно-контрольного механізму.
9. Розкрийте сутність науково-освітнього механізму.
10. Розкрийте сутність громадського механізму.

Тема 4. Функції та ієрархія екологічного управління.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: головні напрямки державного екологічного управління; загальні функції державного екологічного управління; спеціальні функції державного екологічного управління; суб'єкти державного екологічного управління.

Література [1 (ст. 157 – 162); 2 (ст. 47 – 61); 5 (ст. 15 – 28); 7]

Питання для самоконтролю

1. У чому полягають головні напрямки роботи державного екологічного управління?
2. Які функції відносяться до загальних функцій державного екологічного управління?
3. Які функції відносяться до спеціальних функцій державного екологічного управління?

Тема 5. Органи загального та спеціального державного управління.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: суб'єкти загального державного управління; функції органів загального державного управління; суб'єкти спеціального державного управління; функції органів спеціального державного управління.

Література [1 (ст. 162 – 200); 2 (ст. 61 – 81); 5 (ст. 92 – 118); 6 (ст. 6 – 38); 7]

Питання для самоконтролю

1. Які органи загального державного екологічного управління існують в Україні?
2. Функції, які виконують суб'єкти загального державного управління.
3. Які органи спеціального державного екологічного управління існують в Україні?
4. Функції, які виконують суб'єкти спеціального державного управління.

Тема 6. Державна система органів управління природоохоронною діяльністю.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: суб'єкти державної системи управління природоохоронною діяльністю; функції органів державної системи управління природоохоронною діяльністю.

Література [2 (ст. 89 – 168); 3 (ст. 52 – 63); 5 (ст. 92 – 118); 7, 8, 9]

Питання для самоконтролю

1. Складові системи державного управління природоохоронною діяльністю в Україні?
2. Головні завдання державного управління природоохоронною діяльністю?
3. Загальні та спеціальні форми управління природоохоронною діяльністю?
4. Органи державної влади і державного управління, які функціонують в галузі охорони довкілля та раціонального природокористування? Наведіть їх повноваження та функції.
5. Установи, які відносяться до центральних органів управління природоохоронною діяльністю в Україні? Наведіть їх функції та завдання.

Тема 7. Функції, компетенції та структура Мінприроди України, Державних департаментів екології та природних ресурсів обласних адміністрацій. Управління природоохоронною діяльністю органами місцевого самоврядування.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: структура центрального апарату Мінприроди України; основні функції та компетенції Мінприроди України; основні права Мінприроди України; структура Департаментів екології та природних ресурсів обласних Державних адміністрацій; основні задачі та функції Департаментів екології та природних ресурсів обласних Державних адміністрацій.

Література [2 (ст. 61 – 89); 7, 8, 9]

Питання для самоконтролю

1. Які повноваження, структура, функції та завдання Мінприроди України?
2. Наведіть структуру Департаменту екології та природних ресурсів обласної Державної адміністрації.
3. В чому полягають основні завдання Департаменту екології та природних ресурсів обласної Державної адміністрації?
4. В чому полягають основні функції Департаменту екології та природних ресурсів обласної Державної адміністрації?

Тема 8. *Державне регулювання екологічної безпеки в Україні. Регіональна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів.*

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: поняття екологічної безпеки; об'єкти та суб'єкти управління екологічною безпекою; основні завдання та функції суб'єктів державного управління екологічною безпекою; зміст регіональних програм охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів.

Література [1 (ст. 345 – 358); 2 (ст. 209 – 221); 5 (ст. 177 – 215); 7]

Питання для самоконтролю

1. Що таке екологічна безпека?
2. Ким і як здійснюється в Україні державне регулювання в сфері екологічної безпеки?
3. З якою ціллю розробляються регіональні програми охорони довкілля?
4. Назвіть основні регіональні програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів.

Тема 9. *Міжнародні організаційні і правові механізми екологічного управління.*

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: міжнародно-правові аспекти екологічного управління; міжнародні організації, які працюють в галузі охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки.

Література [1 (ст. 65 – 71); 2 (ст. 273 – 288); 3 (ст. 199 – 254); 5 (ст. 311 – 331)]

Питання для самоконтролю

1. Перелічить джерела міжнародного права.
2. Назвіть основні конференції ООН з навколишнього середовища та розвитку.
3. Назвіть та розкрийте зміст основних Європейських законодавчо-нормативних екологічних актів.
4. Назвіть основні міжнародні природоохоронні організації.
5. В чому полягають екологічні аспекти діяльності ООН?
6. Що таке Програма розвитку ООН?
7. Яка сфера діяльності ЮНЕП?
8. Яка сфера діяльності неурядових екологічних організацій?

3 ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. *Управління у сфері охорони атмосферного повітря.*

На семінарському занятті будуть розглядатися наступні питання:

1. Система органів управління в галузі охорони атмосферного повітря.
2. Компетенції Мінприроди України в сфері охорони атмосферного повітря.
3. Компетенції Департаменту екології і природних ресурсів обласної Державної адміністрації в сфері охорони атмосферного повітря.
4. Компетенції МОЗ України в сфері охорони атмосферного повітря.
5. Повноваження місцевих органів самоврядування в сфері охорони атмосферного повітря.
6. Державний облік та моніторинг в сфері охорони атмосферного повітря.

Література [2 (ст. 109 – 119); 7; 8; 10; 11]

Тема 2. *Управління у сфері охорони та використання водного середовища.*

На семінарському занятті будуть розглядатися наступні питання:

1. Органи управління в галузі використання та охорони водного середовища.
2. Компетенції Мінприроди в галузі використання та охорони водного середовища.
3. Компетенції Департаменту екології і природних ресурсів обласної Державної адміністрації в галузі використання та охорони водного середовища.
4. Компетенції Держводагентства в галузі використання та охорони водного середовища.
5. Басейновий принцип управління водними ресурсами.
6. Система державного обліку вод.

Література [1 (ст. 326 – 339); 2 (ст. 119 – 134); 6 (ст. 11 – 38); 7; 8, 9;

12]

Тема 3. *Управління у сфері охорони та використання земельних ресурсів.*

На семінарському занятті будуть розглядатися наступні питання:

1. Органи управління в галузі використання та охорони земель.

2. Завдання та функції Держземагенства в галузі використання та охорони земельних ресурсів.
  3. Моніторинг земель.
  4. Державний земельний кадастр.
- Література [2 (ст. 143 – 152); 7; 8; 13]

Тема 4. *Управління у сфері поводження з відходами.*

На семінарському занятті будуть розглядатися наступні питання:

1. Система органів управління в сфері поводження з відходами.
2. Компетенції Мінприроди в сфері поводження з відходами.
3. Компетенції Департаменту екології і природних ресурсів обласної Державної адміністрації в сфері поводження з відходами.
4. Ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів та реєстру місць видалення відходів.
5. Державний облік і паспортизація відходів.

Література [2 (ст. 168 – 180); 7; 8; 14]

Тема 5. *Управління природно-заповідним фондом.*

На семінарському занятті будуть розглядатися наступні питання:

1. Органи управління природно-заповідним фондом України.
2. Компетенції Мінприроди в галузі управління природно-заповідним фондом України.
3. Компетенції Департаменту екології і природних ресурсів обласної Державної адміністрації в галузі управління природно-заповідним фондом України.
4. Державний кадастр територій та об'єктів природного заповідного фонду.

Література [1 (ст. 339 – 345); 2 (ст. 89 – 109); 7; 8; 15]

Тема 6. *Управління у сфері охорони та використання надр.*

На семінарському занятті будуть розглядатися наступні питання:

1. Органи управління у сфері користування надрами.
2. Компетенції Мінприроди у сфері користування надрами.
3. Система державного обліку надр.

Література [2 (ст. 134 – 143); 7; 8; 16]

Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з дисципліни "Організація та управління в природоохоронній діяльності" напрям підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» / Павленко М.Ю., к.х.н., Сапко О.Ю., к.геогр.н., доц. – Одеса, ОДЕКУ, 2014 р., 18 с., укр. мова.

Одеський державний екологічний університет,
65016, м. Одеса, вул. Львівська, 15

Надруковано з готового оригінал-макета
Підписано до друку _____ Формат _____ Папір офс.
Умовн. друк. арк. _____ Тираж _____ Зам. № _____